

STÁŽ SARAJEVO

Na svou zahraniční stáž jsem odjela společně se spolužačkou do Bosna a Hercegovina, konkrétně do Sarajevo, kde jsme strávily dva měsíce. Každá z nás zvolila jiný způsob dopravy – spolužačka letěla letadlem, zatímco já jsem zvolila autobus z Prahy. Autobus je sice časově náročnější varianta, ale je levnější a pro mě byla i daleko záživnější. První střet kultur jsem zažila právě v autobuse, kdy jsem byla jediná cizinka v plném autobuse Bosňáků. Bosňáci jsou neuvěřitelně přátelští a komunikativní, takže jsem si celou cestu povídala s místními a měla o zábavu postaráno.

Po příjezdu do Sarajeva na mě čekala koordinátorka praxe, která mě odvezla na ubytování. Bydlely jsme na studentské koleji v centru města, kde jsme měly vlastní pokoj i koupelnu a sdílenou kuchyň s ostatními studenty. Kolej byla cenově nejdostupnější variantou a velkým benefitem byla terasa s krásným výhledem na město a také přítomnost psa, který mi připomínal domov.

Velkým plusem celé praxe byla organizace, ve které jsme praxi vykonávaly – pomohla nám úplně se vším. Zajistila vyřízení tzv. bílé karty, administrativní náležitosti i orientaci ve městě. Dokonce nám zaplatila poplatky a zorganizovala pro nás soukromou prohlídku města. Ukázali nám dopravu, obchody i tipy, kam chodit. Výhodou Sarajeva je, že pokud jste studenti, můžete si zařídit průkaz na MHD a jezdit zdarma. Dalším velkým plusem byly obědy, které nám organizace v pracovní dny poskytovala zdarma, a to i s číšníckým servisem. Další výhodou bylo fitness centrum, které jsme mohly využívat bezplatně – nebylo sice moderně vybavené, ale na běžný silový trénink plně dostačovalo. Bosna není součástí EU, takže česká mobilní data zde nefungují. Já jsem to řešila přes aplikaci Airalo, kde jsem si dokupovala mobilní data, případně je možné pořídít si místní SIM kartu.

Co se týká samotné praxe, probíhala ve dvou organizacích. V průběhu týdne jsme docházely do zařízení poskytujícího pomoc osobám s mentálním postižením, kde jsme se zapojovaly zejména do arteterapie a částečně také do muzikoterapie. O víkendech jsme působily v zařízení zaměřeném na práci s dětmi a mládeží, kde jsme se účastnily vzdělávacích aktivit, workshopů a víkendových projektů zaměřených na různá témata. Například jsme se účastnily politického víkendu, který byl zaměřen na zvýšení politické gramotnosti středoškoláků. V Bosně je velmi komplikovaný politický systém a, upřímně, i pro mě byl tento program velmi obohacující.

Program jsme měly nabitý jak přes týden, tak o víkendech, ale zároveň byl čas i na vlastní život. Doporučuji zapojit se do Erasmus Student Network. Díky této organizaci jsme poznaly mnoho dalších studentů a zaplnily volný čas aktivitami, které nabízí. Skamarádily jsme se například s Portugalci, Francouzi, Němci, Italy nebo kluky z Gruzie a trávily jsme s nimi většinu volného času. A právě to je podle mého názoru to, co dělá Erasmus Erasmem.

Také jsme cestovaly. Během jarních prázdnin jsme vyrazily do Istanbul a z Bosny určitě doporučuji město Mostar. Život v Sarajevu je velmi živý a člověk se zde rozhodně nenudí. Obyvatelé jsou velmi přátelští, usměvaví a otevření a nebojí se komunikovat i s cizími lidmi. Sarajevo na mě zapůsobilo i svou kulturní rozmanitostí. Velmi silným zážitkem pro mě bylo vidět, jak zde vedle sebe v respektu žijí muslimové i křesťané. Zažila jsem momenty, kdy se na jednom místě ozývaly současně muslimské i křesťanské modlitby, a přesto mezi lidmi panoval vzájemný respekt. Lidé zde slaví jak Ramadán, tak Velikonoce, a místy jsem se cítila jako na Blízkém východě a jindy zase jako doma v Evropě.

Bosna a Hercegovina je podle mého názoru stále poměrně nedocenenou destinací, přestože je velmi krásná, rozmanitá a kulturně bohatá. Každý Erasmus je jiný a kdybych měla ten svůj v Sarajevu popsat pár slovy, řekla bych: Byla to jízda.

Karolína Bromová

 bromok03@jcu.cz

